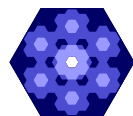

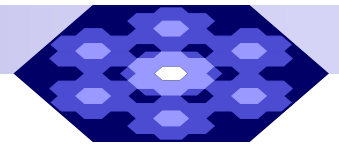
Mobilita obyvatel České republiky na základě lokalizačních dat mobilních operátorů

Marián Halás

CENARS

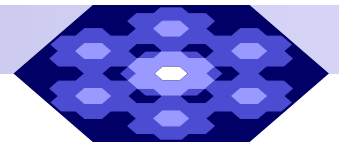
Centre for Analysis of Regional Systems
cenars.upol.cz

Mobilita obyvatel České republiky na základě lokalizačních dat mobilních operátorů

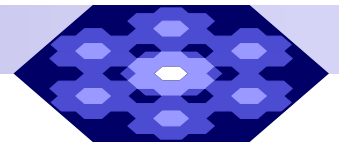

...o prostorových interakcích...

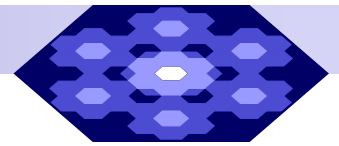
Hierarchie regionálních a sídelních systémů

Scale		Nodes	Links	Relations
Global		Gateways and hubs (airports and ports)	Air and maritime lanes	Investment, trade and production
Regional		Cities	Corridors (rail lines, highways, canals)	Urban system and hinterland
Local		Employment and commercial activities	Roads and transit systems	Commuting and distribution

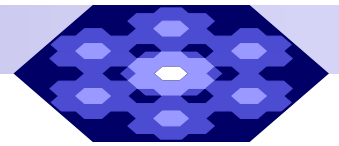
Prostorové interakce v geografii

- *interakční přístup patří mezi základní znaky (podle Ullmana 1980 je jich 6) moderní geografie*
- *„geografie pohybu“ – geography of movement*
  - *cirkulace, interakce, doprava, komunikace*
  - *cílem této geografie je kodifikovat vztahy mezi objekty na zemském povrchu, přičemž pozornost je věnována ekonomickým a společenským vztahům, ale také inovacím*

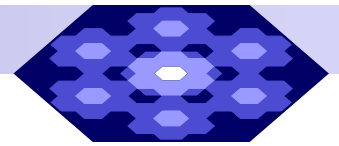
Základní předpoklady prostorových interakcí

- 1. nehomogenní (diferencovaný) prostor „má“ tendenci být efektivně využíván (antropocentrický pohled)*
- 2. vzdálenost (prostorová separace – spatial separation, frikční efekt vzdálenosti – friction of distance), jako jedna z charakteristik prostoru, pak má tendenci být překonávána*
- 3. čím blíží si objekty jsou v prostoru, tím silnější jsou vztahy mezi nimi*
- 4. existují určité kategorie prostorových vztahů, které nejsou závislé na pravidlu blízkosti, ale na různém stupni prostorové komplementarity a mobility*

Prostorové interakce v geografii

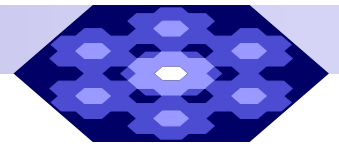
- *široce jsou definovány jako pohyby nebo komunikace v prostoru*
- *mají vzor kontinuálních nebo nekontinuálních difúzí*
- *odehrávají se v koridorech, vlnách s různým stupněm intenzity a řádu*
- *za prostorovou interakci potom považujeme:*
  - *rozmanité **toky** osob, produktů, surovin, finančních prostředků, informací, které vznikají **agregací** individuálních osobních, materiálových či informačních toků*

Mobilita obyvatel České republiky na základě lokalizačních dat mobilních operátorů

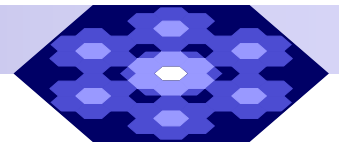
...big data...

Big data

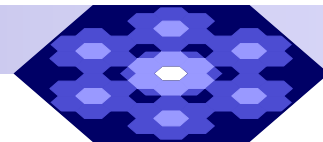
- *data velkého objemu*
- *důležitá rychlost sběru a pravidelná aktualizace*
- *náročnější na výběr uskladnění a metody zpracování*
- *zpracování předchází selekce, zpravidla již pracujeme pouze s výběrem z dat*
- *big data mají tři R: rozsah, rychlost různorodost*

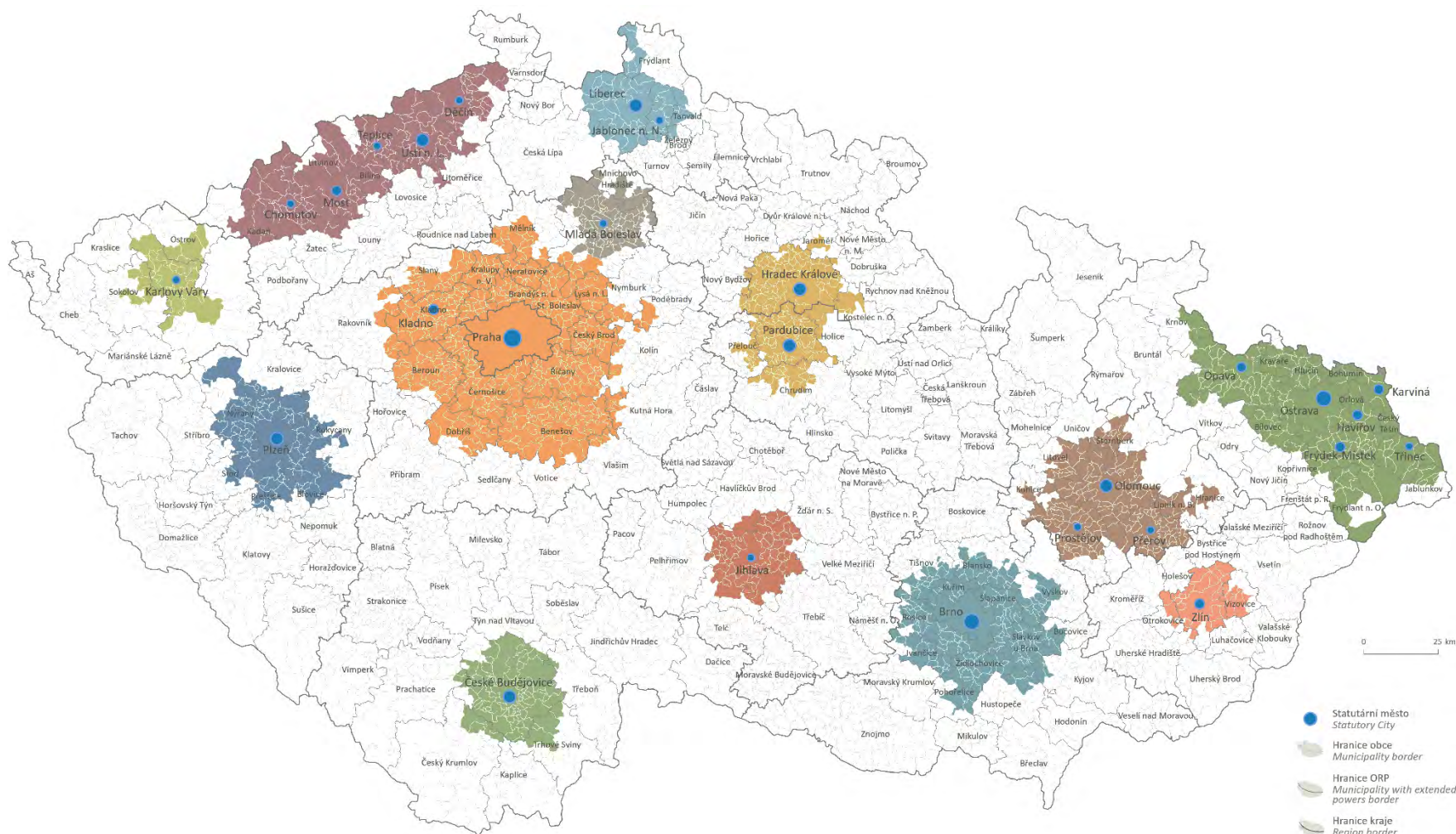

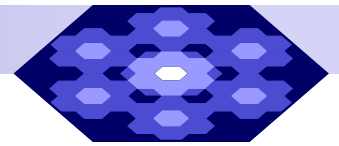
Lokalizační data mobilních operátorů

- *patří mezi big data*
- *lokalizace polohy jednotlivce probíhá kontinuálně (s periodou dvě sekundy?)*
- *můžou pomáhat zachytit pohyb obyvatel v čase a prostoru a tím nahrazovat tradiční data (např. dojížděku ze sčítání obyvatelstva)*
- *jsou přesnější i aktuálnější, přímo z dat nevíme ale důvody a motivace pohybů*

Využití lokalizačních dat mobilních operátorů: vymezení metropolitních oblastí a aglomerací ČR pro ITI (Nemeškal a kol. 2020)

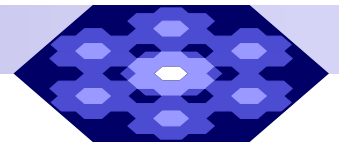

Mobilita obyvatel České republiky na základě lokalizačních dat mobilních operátorů

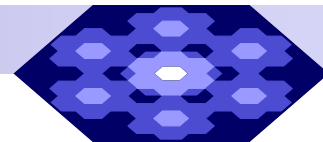

...big data a Katedra geografie UP...

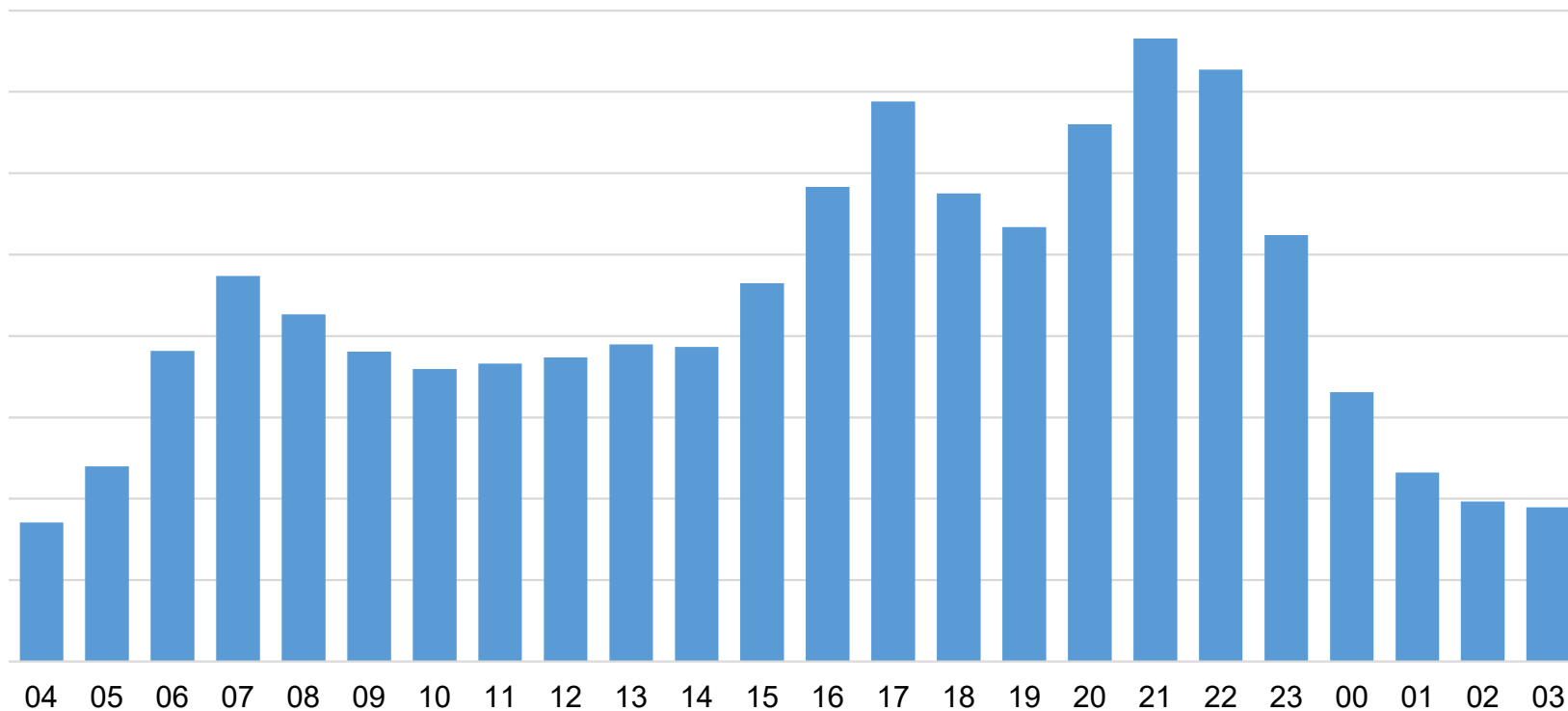
Big data a KGG UP: dvě případové studie

- *časoprostorový pohyb osob vozidly sdílené taxislužby (Liftago) v Praze*
  - *termín: 1. – 31. 10. 2019*
  - *čas a místo nástupu, čas a místo výstupu, délka ujeté trasy*
- *časoprostorový pohyb osob na základě lokalizačních dat mobilního operátora (T-Mobile) v České republice*
  - *termín: 16. 9. – 13. 10. 2019 pro určení místa rezidence a místa pravidelné denní dojížděky, podrobný monitoring pohybu v týdnu 7. – 13. 10.*
  - *pohyb mezi 1451 elementárními jednotkami: pravidelné pohyby i nepravidelné pohyby, pracovní dny i víkendové dny*

Liftago v Praze (říjen 2019)

denní rytmy: četnosti jízd toků v průběhu dne

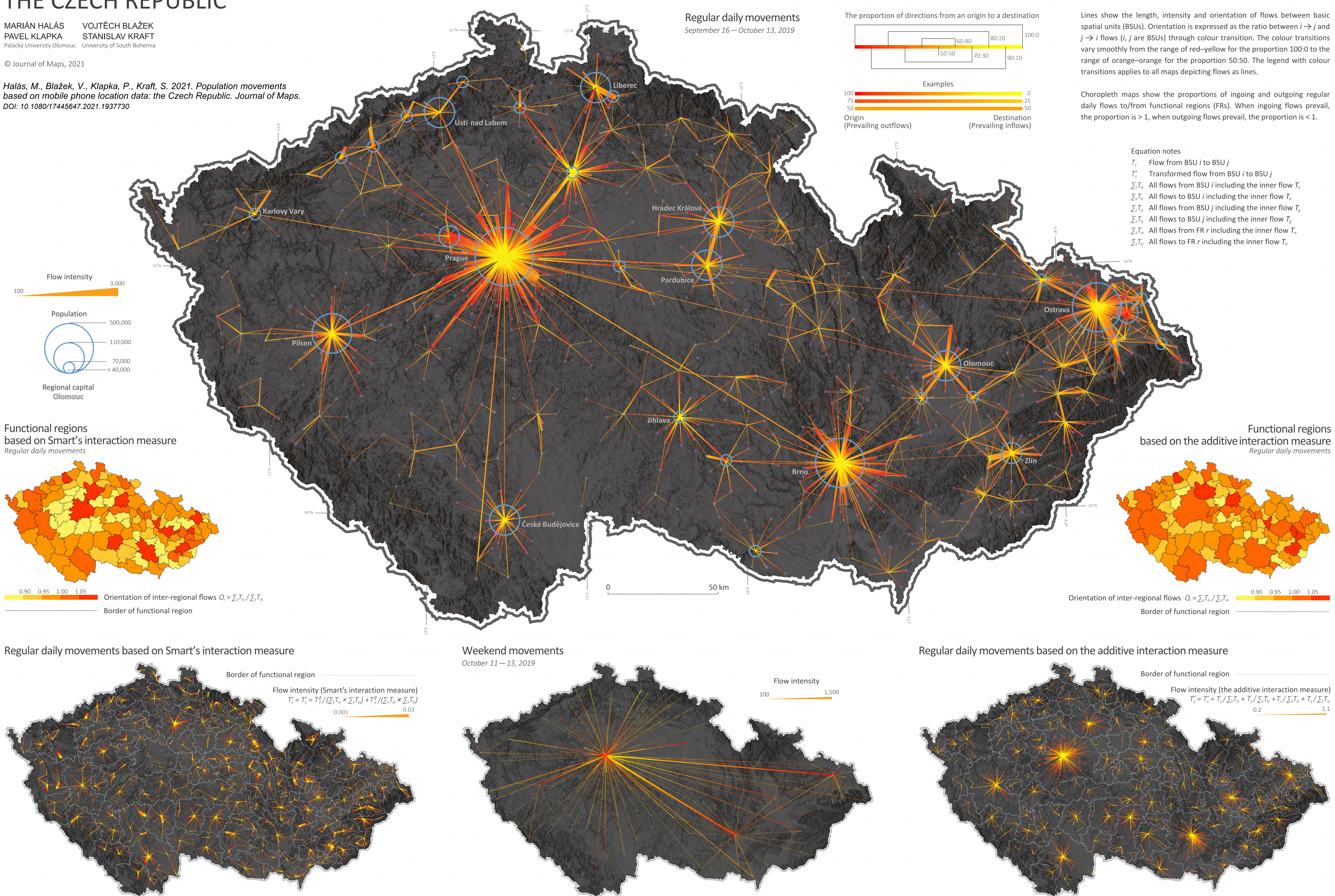
POPULATION MOVEMENTS BASED ON MOBILE PHONE LOCATION DATA

THE CZECH REPUBLIC

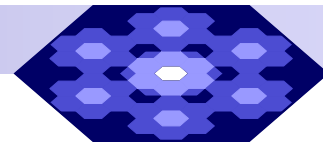
MARIÁN HALÁS VOJTĚCH BLAŽEK
PAVEL KLAPKA STANISLAV KRAFT
Palacký University Olomouc University of South Bohemia

© Journal of Maps, 2021

Halás, M., Blažek, V., Klapka, P., Kraft, S. 2021. Population movements based on mobile phone location data: the Czech Republic. Journal of Maps. DOI: 10.1080/17445647.2021.1937730

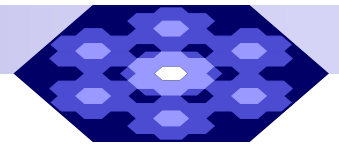

Reálná populace žijící ve městech

krajská města: trvalý pobyt vs. odhady reálných počtů rezidentů vycházející z lokalizačních dat mobilních operátorů

město	populace (trvalý pobyt)	populace (reálná)	koefficient
Praha	1 324 277	1 328 322	1,00
Brno	381 346	437 688	1,15
Ostrava	287 968	358 464	1,24
Plzeň	174 842	165 335	0,95
Olomouc	100 663	136 290	1,35
Hradec Králové	92 939	102 963	1,11
Liberec	104 802	93 261	0,89
Zlín	74 935	91 387	1,22
Pardubice	91 727	88 999	0,97
České Budějovice	94 463	76 941	0,81
Ústí nad Labem	92 716	74 259	0,80
Karlovy Vary	48 479	46 299	0,96

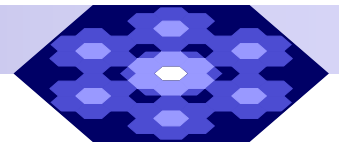

Mobilita obyvatel České republiky na základě lokalizačních dat mobilních operátorů

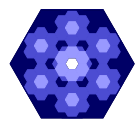
...využití ve veřejné správě...

Využití ve veřejné správě

- *přizpůsobení veřejné dopravy reálným rytmům města*
- *optimalizace řešení dopravních situací*
- *optimalizace výstavby komunikací*
- *monitoring využití veřejných prostor (i z pohledu času)*
- *optimalizace systému komunálních financí: nastavení přerozdělování z rozpočtového určení daní vzhledem k reálným počtům obyvatel (a uživatelů) ve městech a obcích*

CENARS

Centre for Analysis of Regional Systems
cenars.upol.cz

Děkuji za pozornost